

POSTANOWIENIE

20 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 20 września 2024 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku I. P.

z udziałem H. K., J. K., S. K., D. N., S. S., W. B., D. N. i I. S.

o dział spadku,

na skutek skargi kasacyjnej I. P.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z 2 października 2023 r., II Ca 561/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni I. P. wywiodła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z 2 października 2023 r., wydanego w sprawie o dział spadku.

Skarżąca uzasadniła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem w sprawie zagadnień prawnych związanych ze skutkami rozporządzenia składnikiem majątku spadkowego ponad udział przysługujący spadkobiercy.

Wskazała również na oczywistą zasadność skargi, która – jej zdaniem – wynika z dokonania działu spadku w oparciu o nieprecyzyjnie wyliczone udziały poszczególnych współwłaścicieli i ustalenie na ich podstawie spłaty oraz

z uwzględnienia podczas ustalania stanu faktycznego umowy, która miała podpisać osoba niepiśmienna.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał już, że zagadnienie prawne powinno zostać sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, a jednocześnie powinno być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. m.in. postanowienia SN z 11 stycznia 2024 r., I CSK 6184/22; z 13 grudnia 2023 r., I CSK 5954/22; z 25 października 2023 r., III USK 286/22).

Powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. jest uzasadnione jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Skarżący zaś powinien uzasadnić tę przesłankę, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia (zob. np. postanowienia SN z 7 grudnia 2023 r., I CSK 5630/22; z 8 listopada 2023 r., I CSK 3494/23; z 20 października 2023 r., I CSK 1631/23 oraz z 25 września 2023 r., I CSK 903/23).

Skarżąca oparła rozważania podane na poparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na własnej ocenie sprawy, niepokrywającej się z ustaleniami poczynionymi przez sądy *meriti* w trakcie jej rozpoznawania. Na mocy art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy jest związany stanem faktycznym sprawy w takim kształcie, w jakim ustaliły go sądy I i II instancji. Do okoliczności ustalonych

w niniejszej sprawie nie zalicza się np. analfabetyzm osoby podpisującej umowę. Skarżąca nie przytoczyła również argumentów podważających sposób wyliczenia udziałów w spadku przysługujących poszczególnym spadkobiercom. Z kolei art. 1028 k.c. nie wzbudza poważnych problemów interpretacyjnych związanych ze skutkami rozporządzenia udziałem spadkowym ponad wartość przysługującą spadkobiercy. W przypadku nieruchomości ustanawia on wyjątek od zasady *nemo plus iuris ad alium transferre potest* na rzecz nabywcy działającego w dobrej wierze.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

[SOP]

[a!]